

[Ragnhild Andersen.]

Men bagerne er ikke mødt op til folketinget for at forlange, at alt natarbejde blev afskaffet. De er mødt med et forslag om, at den ene time mellem kl. 3 og kl. 4 på søn- og helligdage blev afskaffet, og det må man sige er et meget rimeligt og sagligt krav, så meget mere som der ikke findes nogen saglig eller rimelig begrundelse for, at bagersvendene skal møde kl. 3 om morgenen. Bagersvendene gør med rette gældende, at deres fag var det eneste, der ved arbejderbeskyttelseslovens vedtagelse fik en forringelse og ikke en lettelse i sine arbejdsvilkår. Arbejderbeskyttelsesloven skulle være et fremskridt i forhold til den tidligere lov, og den var det for det store flertal af arbejdergrupper, men ikke for bagerfagets arbejdere.

Hertil må føjes, at siden 1920 har man her i landet kunnet klare sig med den gamle bagerilov, som ikke pålagde bagersvendene at møde før kl. 4 om morgenen. Det gik udmærket. Der har ikke været nogen national katastrofe eller vanskeligheder med rundstykkerne eller andet morgenbrød. Det gik udmærket i mange, mange år. Hvordan gik det da til, at man kom ind på at arbejde fra kl. 3 til kl. 4 søndag morgen? Det kom man ind på under krigen, fordi der da var brændselsvanskeligheder, og bagersvendene viste sig så imødekommende med hensyn til at møde en time før om morgenen. Der blev dengang dispenseret fra bestemmelserne i den gamle lov, og bagersvendene gik under indtryk af den fælles opgave at komme over de vanskeligheder, der opstod i besættelsesårene, med til en times ekstra natarbejde. Men man må nok sige, at det var temmelig urimeligt, at de så, da krigen var forbi og vanskelighederne overstået, skulle tvinges til stadig at indgå på den dispensation, som de var gået med til, og at det yderligere forlangtes, at det nu skulle indføres i loven, at de skal møde om morgenen kl. 3, skønt man vidste, at de var modstandere deraf. Det smager lidt af at ville bondefange et helt fags arbejdere, som var villige til i en given situation at gå med til bestemmelser, de ellers ikke ville gå ind for.

Jeg har påvist, at forslaget om at forringe den arbejderbeskyttelse, som man har gennemført ved den nye arbejderbeskyttel-

seslov, ikke er sagligt begrundet. Derimod er det sagligt begrundet at vende tilbage til den gamle ordning. Jeg begrundede dette ved lovforslagets første behandling, og jeg gjorde det også, da min gruppe fremsatte forslag herom som et selvstændigt lovforslag for næsten et år siden. Jeg vil dog lige minde om, at jeg ved den lejlighed sagde, at alle Hovedstadens Brugsforenings bagerier kan klare deres baging af brød og søndagsmorgenbrød ved, at bagerne møder kl. 4 om morgenen. Hvorfor i alverden kan andre bagerier så ikke klare det på samme måde? Man vil måske indvende, at fællesforeningens bagerier er storbagerier, men det er de ingenlunde allesammen. Der findes ikke alene storbagerier, der findes også i omegnskommunerne mange småbagerier med et par svende, og de klarer udmærket brødbagningen ved at møde kl. 4. Man kan gøre det samme andre steder.

Jeg vil også henvise til de bemærkninger, jeg dengang gjorde om, at man kan slå brødet op om aftenen og gøre det klart, så det lige kan sættes i ovnen om morgenen; så kan det udmærket være færdigt til udlevering kl. 6,30, når butikkerne lukker op, og de allerfleste af kunderne dukker iøvrigt ikke op før ved 7,30-tiden. Man kan gøre alle disse ting i vor teknisk fremskredne tid, og derfor er det en urimelighed, at man ikke imødekommer bagersvendenes ønske om, at natarbejde om søndagen først skal begynde kl. 4, men fastholder, at det skal begynde kl. 3.

Vore ændringsforslag er sagligt begrundet. De imødekommer et retfærdigt og rimeligt krav fra et helt fags arbejdere om begrænsning af natarbejdet. De er i virkeligheden udtryk for den arbejderbeskyttelse, som bagersvendene i det mindste burde have. Jeg skal derfor så indtrængende, som jeg kan, opfordre tingets medlemmer til at stemme for de af mit parti stillede ændringsforslag og til at stemme imod de to forringelser, der er tale om i ministerens lovforslag.

Socialministeren (Strøm): Jeg takker udvalget for den enstemmige indstilling, der er afgivet om tilslutning til lovforslaget.

De betragtninger, som det ærede medlem fru Ragnhild Andersen fremførte angående bagersvendenes forhold til arbejderbeskyt-